

**UCHWAŁA NR LVII/380/2022
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 25 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji projektu socjalnego pn. „Paczka Bożonarodzeniowa dla seniorów 80 + ” w gminie Lipie w roku 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 559) oraz art.17 ust.2 pkt 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) .

**Rada Gminy Lipie
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się do realizacji projekt socjalny pn. „Paczka Bożonarodzeniowa dla seniorów 80 +” w gminie Lipie w roku 2022, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrzykowski

Załącznik do uchwały Nr LVII/380/2022
Rady Gminy Lipie
z dnia 25 listopada 2022 r.

PROJEKT SOCJALNY

**„Paczka Bożonarodzeniowa dla seniorów 80 +
w gminie Lipie w roku 2022 ”**

„ Najpierw starzeje się ciało, potem umysł, na końcu serce”

ks. Jan Twardowski

2022
SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	1
2. Sytuacja demograficzna gminy.....	2
3. Cel projektu.....	6
4. Zadania projektu.....	7
5. Odbiorcy.....	7
6. Organizatorzy.....	7
7. Miejsce i termin realizacji.....	8
8. Harmonogram.....	8
9. Zakładane rezultaty.....	8
10. Finansowanie.....	9
11. Zakończenie.....	9

1. WSTĘP

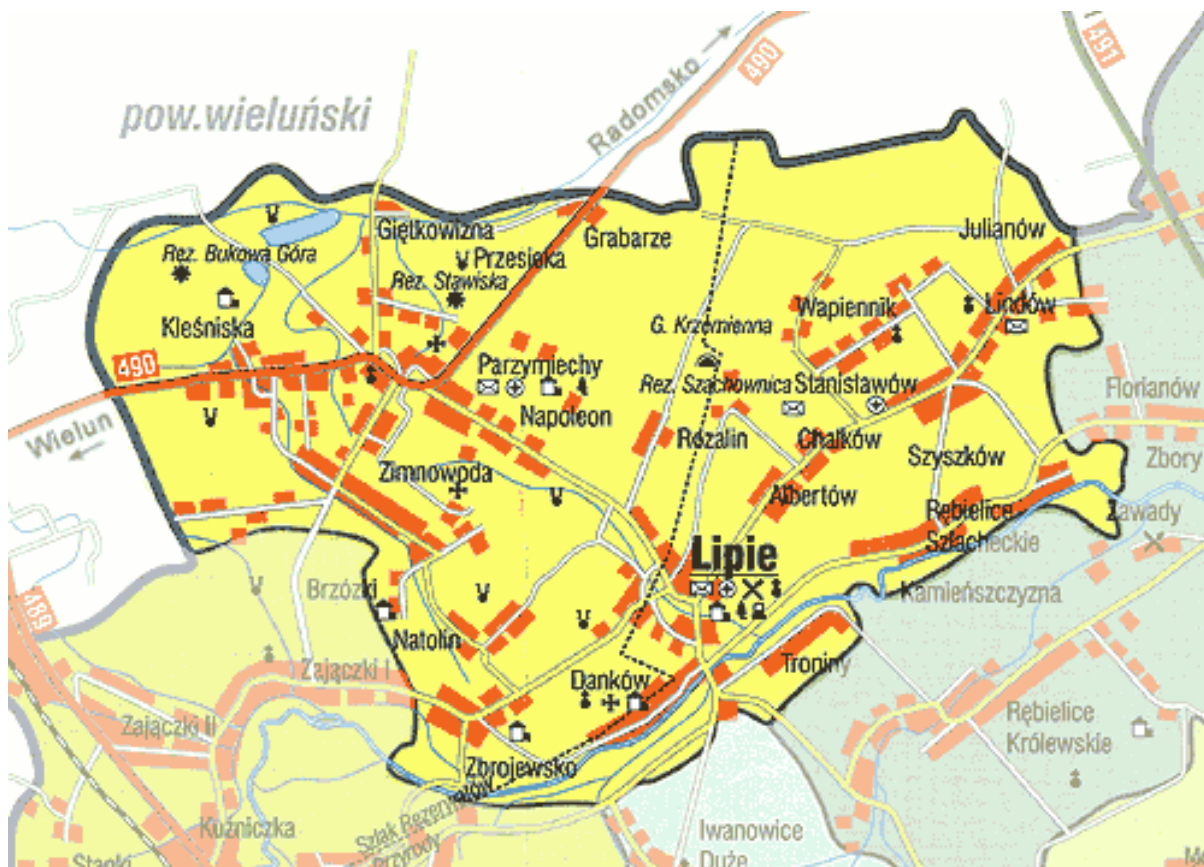
Polska starzeje się i to bardzo szybko. W roku 1950 mediana wieku wynosiła 25,8, połowa Polaków była od niej starsza, a połowa młodsza. Dziś wartość ta wynosi 38,2. Z danych statystycznych wynika, że w roku 2050 wyniesie już 51. W miarę starzenia się społeczeństwa spada też jego liczebność. W 2018 roku na 1 osobę w wieku poprodukcyjnym przypadały 4 osoby w wieku produkcyjnym, ale szacuje się, że w 2050 roku będą przypadały tylko 2 osoby. Starzejące się społeczeństwo to poważne zagrożenie dla stabilności państwa. Widać to bardzo wyraźnie na przykładzie starzejącego się społeczeństwa polskiego. Coraz mniej osób jest w wieku produkcyjnym, a coraz więcej wymaga pomocy ze strony państwa. Starzenie się społeczeństwa to proces biologiczny związany z konkretnymi zmianami demograficznymi. Najprościej mówiąc więcej w społeczeństwie jest osób starszych od młodszych. Określając starość i czas jej trwania kierujemy się różnymi definicjami wynikającymi z różnych punktów widzenia. Jako podstawę przyjmuje się często liczbę przeżytych lat lub też uwzględnia się przede wszystkim zmiany biologiczne zachodzące w organizmie, wyznacznikiem może być także stan psychiczny. W przypadku ludzi starszych łączą się te wszystkie cechy charakterystyczne dla większości z nich, w tym przypadku cechy biologiczne, psychiczne oraz indywidualne dla każdego człowieka. Proces starzenia się związany jest z osłabieniem funkcji regulacyjnych układu nerwowego i hormonalnego, co prowadzi do obniżenia podstawowej przemiany materii, zmniejszenia siły mięśni i szybkości przewodzenia impulsów nerwowych, a także zaburzeń pamięci. Zmiany obserwuje się także w układzie kostno – stawowym oraz w naczyniach, głównie mózgowych. Fizjologiczne przejawy wieku podeszłego są podobne do zmian chorobowych, jednak nie są chorobą. Za początek starości przyjmuje się umownie 60 - 65 rok życia, kiedy to proces ten jest wyraźnie nasilony. Do częstych cech wieku starczego zalicza się: postawę niechętną wobec nadchodzących zmian i nowości. Ludzie starsi przywykają do pewnych sposobów zachowań, mieszkania, kręgu znajomych oraz do swojego spostrzegania świata. Nie wyrażają zgody na podjęcie jakichkolwiek zmian, które chociażby wiązały się z poprawą standardu ich życia.

Ludzi starszych cechuje brak właściwej „ruchliwości umysłowej”, co prowadzi do zatrzymania poglądów na pewnym poziomie. Człowiek stary ufa swoim dawnym autorytetom i swoim poglądom ukształtowanym przed laty. Boi się o swoją przyszłość, staje się skąpy, nieufny, traci wrażliwość na problemy innych. Łatwo popada w przygnębienie. Brak wiary we własne siły wyraża się brakiem zaufania w stosunku do innych ludzi.

Wzrost liczby seniorów obserwowany w ostatnim stuleciu jest konsekwencją kilku procesów, z których najważniejszymi są: wydłużanie się trwania życia ludzkiego oraz obniżanie dzietności, coraz częściej znacznie poniżej poziomu zapewniającego zastępowalność pokoleń. Do głównych problemów można zaliczyć: zmniejszenie się potencjału opiekuńczego rodziny, zwiększenie obciążenia systemu emerytalnego, zwiększenie kosztów ochrony zdrowia oraz kosztów pomocy środowiskowej i opieki instytucjonalnej. Sytuacja bytowa ludzi starszych pogarsza się. Wpływa na to nie tylko sama wysokość dochodu tych rodzin, ale także możliwość gospodarowania nim, często ograniczona w następstwie zwiększonych potrzeb związanych z korzystaniem z pielęgnacji, a także większych wydatków na zakup leków, żywności, środków higienicznych, czy opatrunkowych. Dlatego tak ważna rola samorządów lokalnych w kreowaniu polityki wobec ludzi starych, starzenia się i starości oraz współpracy władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi celem stworzenia lokalnych programów, projektów uwzględniających lokalną specyfikę, strukturę potrzeb i możliwości ich zaspokajania.

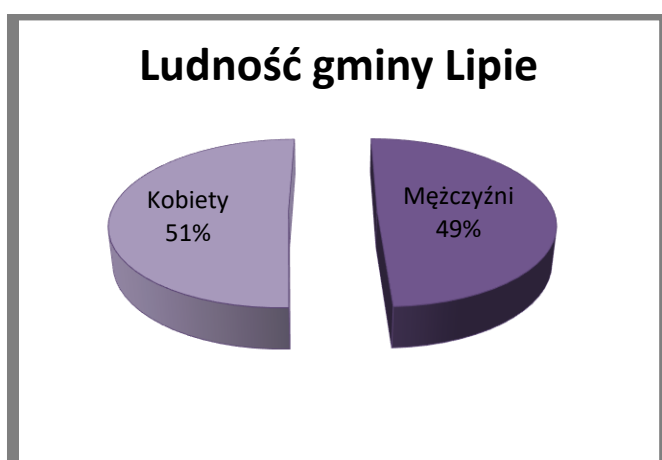
2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY

Gmina Lipie położona jest w północnej części województwa śląskiego. Jest jedną z dziewięciu gmin wchodzących w skład powiatu kłobuckiego. Mieści się w powiecie kłobuckim. W skład gminy wchodzi 21 miejscowości. Gmina podzielona jest na 19 sołectw. Gmina Lipie sąsiaduje: od północy z gminą Działoszyn i gminą Pątnów, od zachodu z gminą Rudniki, od południa z gminą Krzepice i Opatów, a od wschodu z gminą Popów. Gmina Lipie zajmuje obszar 99,07 km², co stanowi 11,14 % powierzchni powiatu kłobuckiego.

Według danych - stan na dzień 31.10.2022 r. gmina liczy **6.158 tys. mieszkańców** /osoby zameldowane na pobyt stały lub czasowy /, w tym **3.025 tys. mężczyzn** i **3.133 tys. kobiet**.

Wykres 1 Statystyka mieszkańców według płci / stan na 31.10.2022 r./

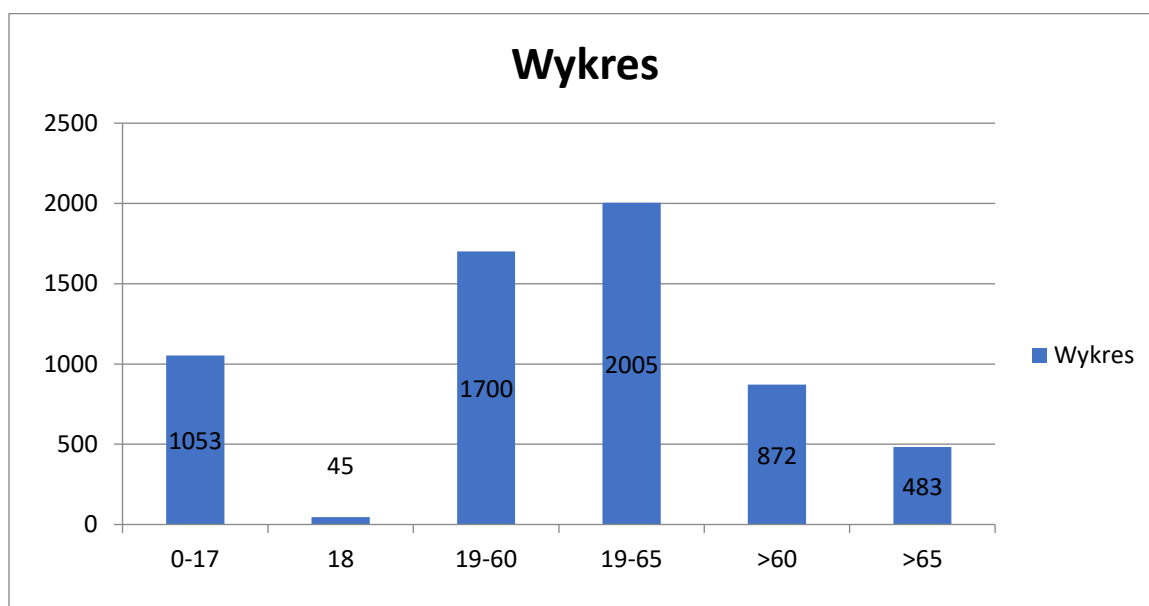

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy na dzień 31.10.2022 r.

Z danych statystycznych mieszkańców w podziale według płci obserwuje się nieznaczną przewagę kobiet / tj. około 2% więcej niż mężczyzn/, a więc w strukturze płci liczniejsza jest populacja kobiet/.

W gminie Lipie zameldowanych na pobyt stały i czasowy jest **6.158 tys. mieszkańców**. W przedziale *wiekowym/stan na 31.10.2022 r./od 0 – 17 lat gmina liczyła 522 M i 531 K* w wieku **18 lat - 15 M i 30K** , **19-65 – 2.005 M i 19 – 60 - 1.700 K** , **> 65 - 483 M > 60 - 872 K**. **Ogółem gmina liczy 3.025 mężczyzn oraz 3.133 kobiety.**

Wykres 2 Statystyka mieszkańców według wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Lipie - stan na dzień 31.10.2022 r.

Wśród mieszkańców gminy Lipie w wieku poprodukcyjnym grupa seniorów 80+ stanowi około **4,60 %** całej populacji gminy / 285 osób w wieku 80 +/- stan na 31.10.2022 r. Problem osób starszych w gminie Lipie stanowi ważną kwestię natury społecznej.

Starość określana jest jako „jesień życia, druga młodość, złoty wiek życia, trzeci wiek”. Jest to ostatni etap życia człowieka, etap nieunikniony, którego doświadczy lub doświadcza każdy, którego życie nie zostanie w tragiczny sposób przerwane w młodości. Jest to czas, który przebiega bardzo różnie u różnych ludzi. Starość jest wynikiem końcowym starzenia się, które jest procesem ciągłym, ostatnią fazą cyklu rozwoju osobniczego człowieka.

Środowisko życia starszych mieszkańców gminy Lipie jest bardzo zróżnicowane, tak jak i warunki ich życia. W środowisku lokalnym jest pewna grupa osób aktywnych, głównie kobiet, które zrzeszają się w Kołach gospodyń wiejskich. Jednak wiele osób jest samotnych, które nie podejmują żadnych aktywności, rzadko wychodzą z domu. Ludzie starsi mają problemy zdrowotne, finansowe. Obecna inflacja dodatkowo obciąża budżet osób starszych. Często osoby te wymagają pomocy ze strony osób drugich. W przypadku, gdy osoby te nie mają rodziny – opiekę i pomoc zapewnia tutejszy Ośrodek. W obecnych czasach obserwujemy także nasilenie konfliktów międzypokoleniowych. Dzieci często opuszczają swoich rodziców i nie wywiązują się ze sprawowania opieki nad nimi. Ponadto szybki rozwój techniczny sprawia, że osoby te nie nadążają za rozwojem naukowo – technicznym.

Kolejnym problemem z jakim borykają się ludzie starsi jest brak wsparcia nie tylko ze strony rodziny ale także sąsiadów oraz samotność. Osoby te pomimo swoich przyzwyczajęń i braku rozmowy, oczekują na zainteresowanie ze strony najbliższego otoczenia. Liczą także na pomoc zarówno ze strony środowiska lokalnego, jak i władz lokalnych.

Wsparcie społeczne jest potrzebne ludziom w każdym wieku. Jednak osoby starsze potrzebują go szczególnie, a potrzeba ta nasila się w miarę jak pojawia się stopniowe ograniczenie sprawności psychofizycznej i samodzielności, ograniczenie możliwości adaptacji społecznej, nasilenie się zależności od innych. Złe przystosowanie do starości objawia się m.in. wrogością występowaniem lęków, konfliktowością, izolacją, poczuciem winy, zależnością od innych, obawą przed innymi, skłonnością do stanów depresyjnych. Osoby starsze winny mieć zapewnioną możliwość godnego i bezpiecznego życia. Oczekują oni na zainteresowanie ze strony najbliższego otoczenia, a w przypadku niemożności jej otrzymania na pomoc ze strony władz lokalnych, a tym samym wsparcia społecznego. Jak z powyższego wynika szczególna rola jeżeli chodzi o problemy ludzi starszych spoczywa na samorządzie gminnym.

Dlatego też władze lokalne po raz czwarty wystąpiły z propozycją obdarowania mieszkańców 80 - letnich i starszych świątecznymi paczkami Bożonarodzeniowymi. Wśród nich znajdują się osoby ubogie, samotne, chore i niepełnosprawne.

Paczki Bożonarodzeniowe mają utwierdzić seniorów w przekonaniu o przynależności do społeczności i wzmocnieniu więzi społecznych. Ponadto każda paczka zawierać będzie życzenia świąteczne skierowane dla seniorów od władz lokalnych.

Gmina Lipie pragnie w ten sposób wyjść z inicjatywą projektu socjalnego skierowanego dla osób starszych i poprzez wsparcie rzeczowe w formie „paczki świątecznej” kultywować tradycję więzi lokalnych.

Projekt socjalny „Paczka Bożonarodzeniowa dla seniorów 80 +” w gminie Lipie w roku 2022 to jedno z działań mających na celu integrację obdarowanych paczkami mieszkańców z władzami lokalnymi oraz lokalną społecznością. Biorąc pod uwagę postępujące kurczenie się rodziny, jej autonomizację i nasilające się procesy migracyjne oraz stale wzrastające ceny żywności władze lokalne po raz kolejny podejmują tę inicjatywę.

3. CEL PROJEKTU

Święta Bożego Narodzenia to jeden z tych okresów w roku, kiedy rodzina się jednoczy. Święta winno się spędzać w gronie rodzinnym. Wiele jest jednak osób zapomnianych, samotnych i potrzebujących. Często osoby starsze w ciszy i spokoju przeżywają swoje małe dramaty, trudności materialne, zdrowotne, fizyczne, czy psychiczne. Czeka na kogoś, kto nie przyjdzie, zmagając się z trudem dnia codziennego. Wspomnienie młodości potęguje w nich przeświadczenie o własnych ograniczeniach, słabościach i bezradności. Osoby starsze, samotne potrzebują naszego zainteresowania, wsparcia i pomocy.

Celem projektu jest przygotowanie paczek świątecznych dla seniorów w wieku 80 + wraz z życzeniami świątecznymi złożonymi przez władze lokalne Gminy Lipie. Paczki świąteczne mają utwierdzić beneficjentów w przekonaniu o przynależności do społeczności lokalnej oraz zapobiec poczuciu osamotnienia, porzucenia, zapomnienia i alienacji. Wręczenie paczek wraz z życzeniami ma na celu wywołanie pozytywnych emocji, uśmiechu na twarzy oraz wzmocnienia poczucia więzi społecznych i integracji z lokalną społecznością. Odwiedziny seniorów wraz ze świątecznymi życzeniami mają uświadomić seniorom jak wiele wnoszą oni do naszego życia: radości, szacunku, miłości i spokoju, a także mądrości. W ten sposób władze lokalne wraz z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pragną podziękować seniorom za ich doświadczenie i mądrość życiową.

Władze gminy obdarowując seniorów paczkami pragną także pokazać, że seniorzy odgrywają bardzo ważną rolę w życiu społeczności lokalnej gminy Lipie.

4. ZADANIA PROJEKTU

- wsparcie rzeczowe w postaci żywnościowej „paczki świątecznej”,
- zacieśnienie więzi,
- wzmocnienie relacji pomiędzy seniorami, a pracownikami GOPS,
- zmniejszenie poczucia osamotnienia, szczególnie w okresie świątecznym,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- kultywowanie lokalnej tradycji,
- wzrost poczucia przynależności do społeczności lokalnej,
- poprawa samopoczucia seniorów,

5. ODBIORCY

Osoby w wieku 80 lat i więcej tj. 80+ zamieszkałe na terenie gminy Lipie/w tym zameldowane na pobyt stały jak i czasowy oraz zamieszkujące bez meldunku.

Projekt powstał z myślą o ludziach starszych, którzy borykają się z różnymi problemami tj.

- ✓ brak poczucia własnej wartości,
- ✓ dezaprobata własnej starości,
- ✓ poczucie braku przynależności do społeczności lokalnej,
- ✓ ubóstwo ekonomiczne.

6. ORGANIZATORZY

Organizatorami projektu są Gmina Lipie, przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu.

7. MIEJSCE I TERMIN REALIZACJI

Paczki świąteczne – Bożonarodzeniowe z żywnością i życzeniami świątecznymi złożonymi przez władze lokalne zostaną rozwiezione do posesji osób starszych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu lub odbierane w siedzibie GOPS w Lipiu.

TERMIN: grudzień 2022

8. HARMONOGRAM

1. Ustalenie szczegółów dotyczących zorganizowania dowozu paczek do posesji oraz sporządzenie listy seniorów w wieku 80+.
2. Ustalenie listy produktów żywnościowych składających się na paczkę żywnościową.
3. Zamówienie paczek żywnościowych zgodnie z Regulaminem Zamówień Publicznych GOPS w Lipiu.
4. Przygotowanie paczek wraz z życzeniami świątecznymi.
5. Rozwiezienie paczek do posesji każdego seniora 80+ z terenu gminy Lipie przez pracowników GOPS w Lipiu lub odbiór paczek w siedzibie GOPS przez osoby upoważnione, w przypadku nieobecności seniora w miejscu zamieszkiwania.

9. ZAKŁADANE REZULTATY

Wręczenie paczek świątecznych ma na celu wsparcie osób starszych 80+, w tym samotnych, niepełnosprawnych, odrzuconych, ubogich, chorych, które w okresie Świąt Bożego Narodzenia pozostają niejednokrotnie osamotnione. Obdarowanie tych osób paczkami świątecznymi pozwoli uczestnikom projektu choć na chwilę poczuć ciepło zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz zapobiec poczuciu osamotnienia, czy odrzucenia. Uczestnicy projektu mają szansę poczuć choć na chwilę, że przynależą do społeczności lokalnej, w której odgrywają bardzo ważną rolę.

Dodatkowo rozmowa z pracownikami pozwoli na wzmocnienie więzi społecznych, zmniejszenie poczucia osamotnienia, odrzucenia. Projekt stanowi szansę na wypracowanie pozytywnych relacji społecznych. Wręczenie świątecznych paczek wraz z życzeniami skierowanymi do seniorów od władz lokalnych pozwoli uczestnikom projektu w większym stopniu zaspokoić potrzebę przynależności i uznania oraz szacunku. Podtrzymywanie więzi społecznych i komunikacji międzyludzkiej poprzez kontakt pracowników z seniorami wpłynie pozytywnie na łamanie stereotypu określenia „starości”.

10. FINANSOWANIE

Podarunki świąteczne w formie paczek żywnościowych zostaną sfinansowane ze środków własnych budżetu gminy / **285 paczek x 100 zł. / W gminie Lipie / stan na 31.10. 2022 r./ zamieszkuje 285 osób w wieku 80 +.**

Uczestnicy projektu / lub członkowie rodziny /będą kwitować odbiór paczek na przygotowanych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu pokwitowaniach.

11. ZAKOŃCZENIE

Osoby starsze stopniowo tracą swoich znajomych i bliskich. Są to procesy, które toczą się równolegle, czyli w tym samym czasie różne osoby osuwają się w samotność.

Realizowany projekt jest wsparciem najbardziej potrzebującej części społeczności lokalnej oraz odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę poczucia przynależności, osamotnienia i akceptacji, zwłaszcza w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Zdaniem władz lokalnych jakość życia seniorów to ważny element aktywnej polityki społecznej i rodzinnej każdej gminy. Polityka senioralna to element, którego nie można pominąć w planach rozwoju społeczności lokalnej. Święta Bożego Narodzenia kojarzą się ze spokojem, ciepłem, szczęściem, serdecznością, bezpieczeństwem i miłością ze strony rodziny. Jednak jak to często bywa nawet w okresie Świąt zdarza się, że wiele osób pozostaje samotnych w swoich domach.

Samotne Świąta są bardzo trudnym okresem dla tych, którzy je przeżywają. Mnogość przekazów medialnych, społeczne wzorce zachowań sprawiają, że niespełnione potrzeby bolą coraz bardziej. Pojawia się wtedy uczucie odrzucenia, osamotnienia oraz cierpienie psychiczne, które pogarsza stan zdrowia osób samotnych. Dlatego tak ważnym jest zahamowanie tego procesu poprzez odwiedziny seniorów przez pracowników socjalnych w ich domostwach, złożenie życzeń, wręczenie paczek oraz rozpoznanie potrzeb tych osób, rozmowa, a w miarę potrzeb udzielenie stosownej pomocy, porady, czy pracy socjalnej. W rezultacie poprzez realizację pracy socjalnej może zostać zahamowany proces odrzucenia i wykluczenia społecznego. Należy pamiętać, że czasami rozmowa jest bardzo potrzebna, gdyż osoby samotne najbardziej potrzebują bliskości drugiego człowieka. Niezależnie co dzieje się wokół nas każdy zasługuje, aby poczuć ducha Bożego Narodzenia. Poprzez realizację projektu władze lokalne chcą, aby każdy senior mógł cieszyć się świąteczną paczką, a zarazem odczuwać radość, że ktoś o nich myśli i pamięta.

Dlatego też realizacja projektu socjalnego pn., „Paczka Bożonarodzeniowa dla seniorów w gminie Lipie” w roku 2022 jest zasadna.